

Remissvar

Finansdepartementet

Vårt diarienummer:
2026-00416

Ert diarienummer:
FI2026/00350

Datum:
2026-04-13

Vinnovas remissvar avseende Europeiska kommissionens förslag till förordning om digitala nät KOM(2026)16

Sammanfattning

Vinnova välkomnar ambitionen i Digital Networks Act (DNA) att stärka EU:s digitala infrastruktur genom harmoniserade regler som främjar investeringar, konkurrenskraft, säkerhet och en mer integrerad inre marknad.

Vinnova bedömer att förslaget i huvudsak utgår från dagens marknadsstruktur och etablerade aktörer, vilket ger ett begränsat utrymme till framtida teknikutveckling. Detta gäller särskilt akademisk forskning, testbäddar och demonstrationsmiljöer, små och medelstora företag samt utvecklingen av framtida tekniksprång såsom sjätte generationens trådlösa kommunikationssystem (6G) och AI-drivna, autonoma nät.

Förslaget behandlar tillgång till radiospektrum för forskning och experimentella ändamål översiktligt och konkretiserar inte hur detta ska säkerställas i praktiken. En tydligare koppling till EU:s forsknings- och innovationspolitik, inklusive 6G- och AI-agendorna (SNS JU, AI Act, CADA, AI Continent Action Plan), hade stärkt förslaget då dessa området hänger tätt samman. Även begrepp som investeringsincitament och effektiva investeringar i gigabitnät lämnas relativt öppna, trots stora skillnader i nationella och regionala förutsättningar.

DNA måste genomföras med hänsyn till svenska innovationssystemets behov av flexibilitet, proportionella krav och en aktiv roll för svenska aktörer. Förslaget behöver kompletteras med ett tydligare innovations- och framtidsperspektiv för att fullt ut stödja teknikutveckling, nya aktörer och långsiktig konkurrenskraft. Sverige har, med sin starka position inom konnektivitet och rymd, särskilda förutsättningar som bör kunna tas tillvara inom ramen för regelverket.

Vinnovas ställningstaganden

Artikel 133, skäl 87 och 101

Vinnova anser att innovationssystemet, inklusive akademisk forskning, bör ges en tydligare och mer integrerad roll i genomförandet av regleringen för radiospektrum, i enlighet med artikel 133 samt skäl 87 och 101 i DNA.

Skäl:

Förslaget nämner akademien mycket begränsat och konkretiserar inte hur forskning och experimentell verksamhet ska ges tillgång till radiospektrum i praktiken. Samtidigt betonar skälen vikten av att spektrum används för teknisk innovation och forskning. Harmonisering av spektrumregler bör därför

Vinnova
Sveriges innovationsmyndighet

Besöksadress:
Mäster Samuelstgatan 56,
101 58 Stockholm
Telefon: 08 473 30 00
www.vinnova.se

Fakturaadress:
Vinnova, FE 34, 838 73 Frösön
Levaransadress:
Klara Norra Kyrkogata 14, 101 58 Stockholm
Organisationsnummer: 202100-521

aktivt stödja testbäddar, piloter och demonstrationsmiljöer, inklusive akademisk forskning och EU-finansierade innovationsprojekt, och inte begränsas till marknadsnära utrullning av befintlig teknik.

Små och medelstora företag (SMF) och nya aktörer

Vinnova anser att DNA bör innehålla en tydligare och mer systematisk analys av hur små och nya aktörer påverkas av förslaget.

Skäl:

Små och teknikintensiva företag är centrala i det svenska innovationssystemet, men förslaget och konsekvensanalysen fokuserar i huvudsak på stora, etablerade nätaktörer. Det saknas en genomgång av hur regelverksförändringar påverkar små aktörers möjligheter till nätåtkomst, experiment med nya tjänster samt uppskalning av AI- och 6G-baserade lösningar.

6G och framtidens mobila konnektivitet

Vinnova anser att DNA bör utformas med tydlig hänsyn till 6G som ett kommande innovativt teknikkifte och skapa ett regulatoriskt utrymme som möjliggör snabb och innovationsdriven utveckling.

Skäl:

6G är ett centralt teknikutvecklingsspår för framtidens trådlösa uppkoppling, digitalisering och AI-baserade tillämpningar. Förslaget är i flera delar positivt, men lagtexten utgår i hög grad från nuvarande marknadsstruktur och riskerar därmed att optimera för femte generationens trådlösa kommunikationssystem (5G) snarare än för utvecklingen av 6G. En tydligare koppling mellan DNA och EU:s 6G-agenda samt forsknings- och innovationspolitik är därför nödvändig.

Artificiell intelligens och autonoma nät

Vinnova anser att artificiell intelligens (AI) bör behandlas i en mer praktisk dimension för digital- och konnektivetsinfrastruktur i DNA även om den ska samspela med andra EU policys som AI Act, CADA, AI Continent Action Plan. Bilagorna är fokuserade på regleringsfrågor men utelämnar tekniska eller funktionella resonemang. Det visar att DNA inte är fullt ut designad med AI-drivna nät i åtanke, trots att detta är en viktig teknikkomponent i 6G.

Skäl:

AI är en grundläggande komponent i 6G, både som intern nätfunktion och som möjliggörare för nya tjänster. Förslaget behandlar AI begränsat och förslaget saknar analys av ansvarsfördelning, klassificering av autonoma nät och samspelen mellan nätreglering och EU:s AI-ramverk. Detta kan innebära en risk för att regelverket cementerar dagens läge och försvårar strategisk positionering inom ett centralt framtidsområde. Även om DNA berör kopplingar till EU:s övriga AI-regelverk, är dessa inte tillräckligt utvecklade i förhållande till att många framtida 6G-tillämpningar sannolikt kommer att klassificeras som högrisk-tillämpningar, exempelvis inom kritisk infrastruktur, hälso- och transportsystem. Förslaget bör därför kompletteras med resonemang om hur autonoma nät ska klassificeras, vägledning om ansvarsfördelning när AI styr nätfunktioner samt hur nätreglering och AI-styrning ska samspela.

Investeringar i gigabitnät, skäl 21 & 159

Vinnova delar bedömningen att investeringar i gigabitnät är avgörande för innovation och konkurrenskraft, men anser att incitamenten för sådana investeringar behöver tydliggöras då Vinnovas roll som innovationsfinansiär påverkas direkt.

Skäl:

Skäl 21 och 159 betonar vikten av effektiva investeringar, men preciserar inte vad som avses med lämpliga incitament. Förutsättningarna för investeringar varierar kraftigt mellan medlemsstater och mellan täta och glesbefolkade områden. Ur ett innovationspolitiskt perspektiv är det viktigt att investeringsmodeller även stödjer forskning, testmiljöer och tidig teknikutveckling, inte enbart kommersiell utrullning.

Nätneutralitet och specialiserade tjänster

Vinnova stödjer bibehållen nätneutralitet (öppet internet) som nämns i artiklarna 93–94, och anser samtidigt att regelverket bör ge tydlig och rättssäker vägledning för specialiserade tjänster, såsom network slicing.

Skäl:

Specialiserade tjänster är en viktig innovationsmöjlighet för industri, hälso- och sjukvård samt samhällskritiska tillämpningar. Otydlighet kring hur avsiktlig trafikdifferentiering förhåller sig till nätneutralitetsprinciperna riskerar att skapa försiktighet, försena investeringar i 6G-baserade tjänster och leda till att test- och pilotverksamhet fastnar i regulatoriska gråzoner.

Rymd, spektrum och Sveriges särskilda förutsättningar

Vinnova tillstyrker Post- och Telestyrelsens samt Rymdstyrelsens remissyttranden och delar uppfattningen att DNA bör utformas på ett sätt som aktivt främjar innovation och investeringar inom rymd- och konnektivetsområdet. Ytterligare regelverk som införs bör istället undanröja hinder och skapa långsiktigt goda förutsättningar för innovation och investeringar inom rymd- och konnektivetsområdet i Sverige.

Skäl:

I artiklarna 36–45 beskrivs DNA som en kompletterande byggsten till EU:s rymdpolitik (not 23) som EU Space Act, IRIS² och möjliggörare av den inre marknaden för satellitkommunikation. Sverige är ett av få länder med en rymdbas på europeisk mark och har ambitioner att stärka sin roll som innovativ rymdnation. Förslaget bör analyseras med särskild hänsyn till Sveriges unika förutsättningar, marknadsläge och konkurrenssituation, så att den inte inför ytterligare regelverk eller licenskrav som kan begränsa effektivitet och europeisk konkurrenskraft för svenska rymdaktörer.

I detta ärende har generaldirektör Darja Isaksson beslutat. Programledaren William Johansson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också handläggare Sverker Brundin, Frédéric Pillot, Tove Jaensson och Cecilia Sjöberg deltagit.

Darja Isaksson